

TEOLOGIA NA V LUBELSKIM FESTIWALU NAUKI

Lublin, 20-26 września 2008 roku

W naukowym kalendarzu Lubelszczyzny stałą już pozycję zajmuje od pięciu lat Lubelski Festiwal Nauki. Jest to kilkudniowa impreza, która ma być i faktycznie jest „okazją do zaprezentowania swojego dorobku, przemyśleń, zainteresowań naukowych i pozanaukowych w formie nieco «lżejszej» oraz do pokazania Uczelni «od wewnątrz»” (www.kul.pl/festiwal). Chociaż, jak zauważono wyżej, dokonania naukowe przedstawiane są w „lżejszej” formie, nie oznacza to, że są one mało ciekawe lub dotyczą prostych treści. Często bowiem, w różnych projektach, przekazywane są ważne, nowe i dosyć trudne do zrozumienia wyniki badań naukowych. „Lekka” forma zaś, o której była mowa, wynika z założeń dotyczących adresatów. W tym miejscu – nieco na marginesie – warto zauważyć, że dla naukowca, który w swojej pracy rzadko posługuje się „lekkim” językiem i w ogóle formą przekazu, „przełożenie” swoich przemyśleń na taki właśnie sposób jest zadaniem wcale niełatwym.

Adresatami Festiwalu są uczniowie szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych i ludzie dorośli. Do nich są adresowane tworzące Festiwal projekty, realizowane w formie konferencji, wykładów, prezentacji, dyskusji, pokazów, wystaw, koncertów, warsztatów i konwersatoriów. Obok nich odbywają się różne targi, wystawy i prezentacje, mające na celu promowanie placówek naukowych, naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych oraz innych instytucji, które swoją działalnością wspierają, a nierzadko wręcz umożliwiają właściwe funkcjonowanie tych pierwszych. Przedsięwzięcia te najczęściej odbywają się w gmachach uczelni i innych instytucji prowadzących badania naukowo-dydaktyczne, ale także w plenerze.

Obok wielu, czasami bardzo szczegółowych pytań, na jakie zainteresowani mogą uzyskać odpowiedzi, są dwa podstawowe. Brzmiały one: Czy praca naukowca może być ciekawa? Czy studia mogą być realizacją marzeń?

Piąta edycja Lubelskiego Festiwalu Nauki, którego motto brzmiało „Wiedza lekarstwem duszy”, odbyła się w dniach 20-26 IX 2008 r. Instytucją koordynującą to przedsięwzięcie był Uniwersytet Medyczny w Lublinie. Wśród ponad 430 projektów, jakie zostały zrealizowane i w których wzięło udział niemalże 26 tys. zarejestrowanych uczestników (warto zauważyć, że na 85 projektów nie trzeba się było rejestrować), znalazło się siedem tematycznie związanych z teologią. Wszystkie zostały przygotowane i przeprowadzone przez pracowników oraz studentów Wydziału Teologii KUL. Były to: *Internet lekiem na lęk śmierci?*; *2. Rodzinny krąg. Jak wydobyc z rodziny jej siłę?*; *3. Obrazy wiary. Warsztaty ikonograficzne. Wystawa ikon*; *4. Zobaczyć wiarę – warsztaty ikonologiczne*; *5. „Pory roku” Antonia Vivaldiego. Między rozumem a szaleństwem*; *6. „In vitro” – lekarstwo na bezpłodność?*; *7. W poszukiwaniu lekarstwa na siecioWWWę z@grożenia. Bez wchodzenia w szczegóły*

warto – przynajmniej dla ogólnej orientacji – pokrótce scharakteryzować poszczególne projekty.

Pierwszy z wymienionych projektów, *Internet lekiem na lęk śmierci?*, został przygotowany przez pracowników Instytutu Teologii Pastoralnej prof. dr hab. Helenę Słotwińską, która była kierownikiem projektu, i ks. dra Ryszarda Podporę. W karcie informacyjnej można było przeczytać m.in.: „Internet, dotycząc problemu umierania i śmierci, pozwala podjąć refleksję nad tym bardzo ważnym wydarzeniem w życiu człowieka. To z kolei pozwoli dojść do wniosku, że śmierć nie musi być unicestwieniem, ale «progiem» do innego życia. Powracanie do tego problemu, jego analizowanie także w kontekście wzbogacanej wciąż wiedzy o umieraniu jest także lekiem na jej banalizowanie, spychanie na boczny tor”.

Celem drugiego z wymienionych wyżej projektów, *Rodzinny krąg. Jak wydobyć z rodziny jej siłę?*, autorstwa dr Julii Gorbaniuk z Instytutu Nauk o Rodzinie KUL, było „przekazanie najważniejszych informacji o rodzinie, które mogą pomóc osobom młodym oraz dorosłym w przyszłości, gdy założą własne rodziny, a także w lepszym zrozumieniu swojej aktualnej sytuacji rodzinnej. [...] Zajęcia pozwolą uczestnikom zdobyć wiedzę odnośnie do relacji istniejących w rodzinie, udostępnią metodę diagnozowania relacji uwikłanych w związki koalicyjne lub symbiotyczne między członkami rodziny oraz dostarczą umiejętności praktycznych pozwalających na wyjście z destrukcyjnej relacji na rzecz wydobycia z niej zasobów siły, umożliwiających prawidłowe funkcjonowanie”.

Najbardziej rozbudowany był projekt *Obrazy wiary. Warsztaty ikonograficzne. Wystawa ikon oraz Zobaczyć wiarę – warsztaty ikonologiczne*, kierowany przez prof. dra hab. Karola Klauzę, ówczesnego pracownika Instytutu Teologii Dogmatycznej. Obok niego do grupy prowadzącej zajęcia weszli: dr Anna Bodnar, o. dr Paweł Sroka, dr Taras Szmanko oraz mgr lic. Krystyna Mazuruk. Ostatnia z wymienionych osób jest dyrektorem Muzeum Ikony w Supraślu, które było współorganizatorem projektu. Jego celem była popularyzacja ikony, zrozumienie jej swoistego „języka” oraz społecznych funkcji. Podczas warsztatów pokazana została technika pisania i czytania ikon oraz zasady ich konserwacji. Warsztatom towarzyszyła wystawa ikon, podczas której można było porozmawiać ze specjalistami, wśród których byli teologowie, kustosze i konserwatorzy.

Czwarty projekt *„Pory roku” Antonia Vivaldiego. Między rozumem a szaleństwem* był dość oryginalny i odbiegał nieco od „tradycyjnych” przekazów wiedzy. Stanowił go bowiem ilustrowany prezentacją multimedialną koncert z udziałem laureatki międzynarodowych konkursów skrzypcowych Katarzyny Dudy oraz klawesynistki dr hab. Jolanty Münch z Instytutu Muzykologii KUL i kwintetu smyczkowego lubelskich filharmoników. To wszystko zostało poprzedzone krótkim wykładem na temat muzyki baroku, wygłoszonym przez dra Stefana Müncha.

Kierownikiem kolejnego projektu, *„In vitro” – lekarstwo na bezpłodność?*, był ks. prof. dr hab. Sławomir Nowosad, Prorektor KUL oraz pracownik Instytutu Teo-

logii Moralnej tejże Uczelni, głównym zaś wykonawcą ks. mgr Waldemar Miskiewicz, doktorant. W festiwalowym serwisie internetowym można było przeczytać następującą informację: „W ostatnim czasie w Polsce dyskusja na temat zapłodnienia *in vitro* stała się ważnym tematem. Problem ten wzbudza kontrowersje zarówno w debatach naukowych, jak i popularnych dyskusjach, a także prywatnych rozmowach. Sytuacja ta wręcz «zmusza» do tego, aby kwestę zapłodnienia *in vitro* uczynić przedmiotem projektu, w którym zostaną przedstawione argumenty zwolenników i przeciwników. Pozwoli to młodemu inteligentnemu człowiekowi uzyskać rzetelną wiedzę na temat tego «palącego» problemu. Warto dodać, że nie chodzi tu o «jakąś wiedzę», ale o praktyczną wiedzę, którą można wykorzystać w życiu”. Na projekt, oprócz krótkiego wykładu, złożyły się także prezentacje multimedialne, film i dyskusja.

Ostatni z wymienionych projektów festiwalowych, *W poszukiwaniu lekarstwa na siecioWWW z@grozenia*, został przygotowany przez czteroosobowy zespół, którego pracami kierował dr Michał Wyrostkiewicz z Instytutu Teologii Pastoralnej KUL. Grupę tworzyli także ks. dr Leszek Pintał, również pracownik Instytutu Teologii Pastoralnej, oraz dwie studentki czwartego roku Teologii KUL – Kinga Frąckowska i Anna Trzos, które wzięły na siebie ciężar przeprowadzenia prezentacji, wykładu oraz dyskusji, czyli tych elementów, które tworzyły projekt. Aby jak najlepiej scharakteryzować projekt, warto przywołać słowa jego autorów, którzy w festiwalowym serwisie napisali: „Z komputera umie korzystać i korzysta każdy albo prawie każdy. Ale już nie każdy i nawet nie prawie każdy wie, czym to może skutkować. O uzależnieniach od Internetu niektórzy słyszeli, ale przecież to nie jest wszystko – to nie wyczerpuje «siecioWWWych z@grożeń». Warto je poznać, bo sprawa jest poważna! Nade wszystko zaś warto poznać *lekarstwo przeciwko nim*. Warto wiedzieć, co zrobić, żeby z człowieka myślącego nie stać się jedynie «człowiekiem klikającym»”. Warto wspomnieć, że wspomniany tu projekt wziął udział w konkursie na najlepszy projekt studencki i został wyróżniony.

Jak się okazuje, festiwale nauki, wbrew dość powszechnym opiniom, są przeznaczone nie tylko dla tych, którzy prowadzą swoje badania w nurcie nauk empirycznych. Teologia bowiem także zajmuje ważne miejsce w festiwalowych poczynaniach, które stają się miejscem jej promocji oraz ukazaniem jako nauki bliskiej życiu i praktycznej.

Michał Wyrostkiewicz
Instytut Teologii Pastoralnej KUL